

С. І. Киреев

Валовий національний дохід (ВНД)

ВАЛОВИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ДОХОД (ВНД) – загальний обсяг первинних доходів, отриманих економічними резидентами даної країни. ВНД характеризує вартіс. обсяг кінцевої продукції і послуг, створених громадянами даної країни як на її екон. тер., так і за її межами, оскільки заг. обсяг доходів країни залежить не тільки від результатів внутр. вироб. діяльності, відображеної обсягом ВВП, але й від доходів, отриманих з-за кордону чи сплачених за кордон. Сума первин. доходів країни, визначена на основі ВВП, що характеризує обсяг товарів і послуг, вироблених резидентами даної країни, кількісно відрізняється від обсягу первин. доходів, отриманих резидентами цієї країни, на величину сальдо первин. доходів, отриманих з-за кордону і переданих за кордон. У системі нац. рахунків до 1993 ВНД називався валовим національним продуктом (ВНП). За вирахуванням споживання осн. капіталу ВНД утворює чистий національний дохід (ЧНД), який раніше називався чистим нац. продуктом. Гол. відмінність ВНД від ВВП полягає у тому, що ВНД – показник доходів (сума первин. доходів усіх секторів економіки), тоді як валова додана вартість і ВВП розглядаються як показники виробництва. Сутність цих показників, пов'язаних не з виробництвом продукту, а з категорією доходу, краще відображають поняття «ВНД» і «ЧНД». Як правило, сальдо первин. доходів, отриманих і переданих за кордон, у країнах з розвинутою економікою є позитивним, у країнах, що розвиваються, – від'ємним (відповідно у розвинених країнах ВНД перевищує ВВП, у країнах, що розвиваються, – менший за ВВП). Це пов'язане з тим, що розвинені країни більшою мірою надають фінанс. і матеріал. ресурси та отримують доходи за їх використання з країн, що розвиваються. В Україні ВНД менший за ВВП, зокрема у 2003 ВВП становив 267 344 млн грн, ВНД – 264 247 млн грн (ЧНД – 225 362 млн грн). У 2003 Україна сплатила ін. країнам дохід від власності у розмірі 4432 млн грн, одержала від ін. країн – 581 млн грн.

Рекомендована література

1. Національні рахунки України за 1990–2000 роки: Статист. зб. К., 2002;
2. Національні рахунки України за 2003 рік: Статист. зб. К., 2005.

Бібліографічний опис:

Валовий національний дохід (ВНД) / С. І. Киреєв // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2005. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-33002>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).